

25.1.2016

Korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksen kehittäminen ja uudet erikoistumiskoulutuksia koskevat sopimukset

Uuden korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksia koskevan lainsäädännön astuttua voimaan vuoden 2015 alusta, Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen erikoistumiskoulutusten kehittämistä ja ensimmäisiä toteutuksia erityisavustuksin. Sekä kehittämiseen että toteuttamiseen tarkoitettuja avustuksia oli mahdollista hakea keväällä 2015 ja syksyllä 2015.

Erikoistumiskoulutusten kehittämisen tueksi käynnistettiin keväällä myös Arenen ja UNIFIn ERKKO-hankkeet (v.2015-2016). Hankkeiden tehtävänä on tukea uuden koulutusmuodon kehittämistä ja asemointia osaksi korkeakoulutuksen tarjontaa, edistää korkeakoulujen ja työelämän välistä yhteistyötä koulutusten kehittämisessä, tukea sopimusvalmistelua sekä suunnitella ja viedä käytäntöön pysyvä toimintamalli erikoistumiskoulutusten koordinoinnille yliopisto- ja ammattikorkeakoulusektoreilla. Hankkeet tekevät tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien kehittämishankkeiden kanssa.

Erikoistumiskoulutuksen kehittäminen alakohtaisilla hankkeilla

Ammattikorkeakoulujen kehittämishankkeiden valmistelussa syksyn 2015 aikana nostettiin ensisijaiseksi tavoitteeksi koko toimialan tai koulutusalan kattavat hankkeet. Tavoitteiksi asetettiin yhteistyössä työelämän kanssa tapahtuva alan osaamistarpeiden ja uusien asiantuntijuusalueiden tunnistaminen, erikoistumiskoulutuksen asemointi alan koulutusrakenteisiin sekä sopimukset uusista erikoistumiskoulutuksista ja niiden tavoitteista. Koulutusalakohaiset kehittämissuunnitelmat käsittelevät hankkeita koskevia suunnitelmia kokouksissaan elo-lokakuulla 2015 ja Arenen koulutusvaliokunta 7.10.2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nyt myöntänyt rahoituksen 13:lle ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kehittämishankkeelle (keväällä 2015 käynnistyi lisäksi viisi hanketta). Liitteessä 1 taulukko, johon on koottu hankkeet ja niiden koordinoinnista vastaavat korkeakoulut.

Rahoitusta saaneet hankkeet perustuvat laajaan korkeakoulujen väliseen yhteistyöhön. Useissa hankkeissa tehdään myös yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä.

Työelämälähtöisten erikoistumiskoulutusten syntyminen tähtäävien hankkeiden on ollut mahdollista hakea myös ESR-rahoitusta (Uusilla kasvualoilla ja rakennemuutoksessa tarvittavan osaamisen vahvistaminen – toimenpidekokonaisuus). Arenen ja UNIFIn ERKKO-hankkeet tekevät yhteistyötä myös ESR-rahoitusta saavien hankkeiden kanssa. Seuraava ESR-rahoituksen hakuaika päättyy 1.3.2016.

Uudet erikoistumiskoulutuksia koskevat sopimukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi vuoden 2015 aikana erityisavustusta kuuden ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutuksen ja 16 yliopistojen uuden erikoistumiskoulutuksen toteuttamiseen. Koulutuksen toteuttamisen mahdollistavia rahoituspäätöksiä tehtiin ammattikorkeakouluille 22 ja yliopistoille 17. Liitteeseen 2 on koottu tiedot ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen erikoistumiskoulutuksia koskevista sopimuksista.

Erikoistumiskoulutusten sopimusvalmistelu ja koulutusten toteutus ei edellytä OKM:n erityisavustuksen hakemista. On kuitenkin tärkeää, että kaikki uudet erikoistumiskoulutukset kehitetään laaja-alaisessa yhteistyössä alan koulutusvastaullisten kanssa. Erikoistumiskoulutusta koskeva sopimusvalmistelu tehdään alan koulutusvastaullisten keskuudessa. Valmistelun alkuvaiheessa tulee siis määritellä ala eli tutkinto ja tutkin-tonimike, johon erikoistumiskoulutus kuuluu. Koulutusvastuut määritellään ammattikorkeakoulujen toimiluvissa.

Ennen uuden erikoistumiskoulutuksen kehittämistyön ja sopimusvalmistelun käynnistämistä aloite tulee viedä tiedoksi koulutusalaan kuuluvien kehittämissuhteiden kehittämissuhteiden kehittämisyhteisöön. Kehittämissuhteet toimivat uusien erikoistumiskoulutusten valmisteluvaiheen keskustelufoorumina, joissa voidaan arvioida alan koulutustarpeita ja uusien erikoistumiskoulutusten asemointia. Uusien erikoistumiskoulutusten kehittämisestä toivotaan tiedotettavan suoraan myös Arenen ERKKO-hankkeelle.

Erikoistumiskoulutuksia koskeva julkinen luettelo ja sopimusten arkistointi

Opetushallitus ylläpitää julkista luetteloita erikoistumiskoulutuksista. Erikoistumiskoulutussopimuksia koordinoivat korkeakoulut ovat vastuullisia toimittamaan sopimusta koskevat tiedot Opetushallituksen ylläpitämään julkiseen luetteloon (ohjeet Arenen sivuilla: <http://www.arene.fi/fi/ammattikorkeakoulut/koulutus-ja-tutkinnot/korkeakoulujen-erikoistumiskoulutukset/sopimusvalmistelu>). Arene ja UNIFI pitävät sopimusarkistoa. Sopimuksia koordinoivia ammattikorkeakouluja pyydetään toimittamaan kopiot alkuperäisistä sopimuksista osoitteeseen info@arene.fi.

Seminaari erikoistumiskoulutuksen sopimusvalmisteluun liittyen

Arenen ja Unifin ERKKO-hankkeet järjestävät sopimusvalmistelua koskevan seminaarin 16.2. klo 9.30-16 Tie-teiden talolla (Kirkkokatu 6, Helsinki). Seminaarin tarkoituksena on perehdyttää osallistujat erikoistumiskoulutusten sopimusvalmistelun vaiheisiin ja sopimusten sisältöjen laadintaan sekä jakaa hyväksi koettuja toimintamalleja valmisteluun liittyen. Tilaisuuden ohjelma ja ilmoittautumislinkki löytyvät osoitteesta <http://www.arene.fi/fi/ammattikorkeakoulut/koulutus-ja-tutkinnot/korkeakoulujen-erikoistumiskoulutukset/ajankohtaista>

Tilaisuuteen ovat tervetulleita kaikki erikoistumiskoulutusten kehittämisestä ja sopimusvalmistelusta vastaavat toimijat.

Lisätietoa ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutuksista:

Arenen ERKKO-hanke, Asiantuntija Hannele Seppälä puh. +358 40 5533746, hannele.seppala@arene.fi

Verkkosivut <http://www.arene.fi/fi/ammattikorkeakoulut/koulutus-ja-tutkinnot/korkeakoulujen-erikoistumiskoulutukset>

LIITE 1. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamat erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeet ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa

Kulttuuriala			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
Viestinnän, median ja muotoilun erikoistumiskoulutuksen kehittäminen	Metropolia Ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Anitta Pankkonen)	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Metropolia Ammattikorkeakoulu Hämeen ammattikorkeakoulu Lahden ammattikorkeakoulu Karelia-ammattikorkeakoulu Oulun ammattikorkeakoulu Turun ammattikorkeakoulu Savonia-ammattikorkeakoulu Yrkeshögskolan Arcada Tampereen ammattikorkeakoulu Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Kymenlaakson ammattikorkeakoulu <u>Yliopistot</u> Helsingin yliopisto Tampereen yliopisto Vaasan yliopisto Jyväskylän yliopisto	1.3.2016- 31.12.2016
Yhteisömuusikko -erikoistumiskoulutushanke	Jyväskylän ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Pia Piispanen)	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Centria-ammattikorkeakoulu Savonia-ammattikorkeakoulu Turun ammattikorkeakoulu Yrkeshögskolan Novia Oulun ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu Metropolia Ammattikorkeakoulu Karelia – ammattikorkeakoulu <u>Yliopistot</u> Yhteistyö Taidealojen erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeen kanssa/ Taideyliopisto	1.12.2015- 31.12.2016
Liiketalouden ja hallinnon ala			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hannkkee kesto
Digiliike – liiketoiminnan ja palvelun uudet ulottuvuudet: erikoistumiskoulutuksen kehittäminen	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Salla Huttunen)	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Yrkeshögskolan Arcada Hämeen ammattikorkeakoulu Jyväskylän ammattikorkeakoulu Kajaanin ammattikorkeakoulu Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Lapin ammattikorkeakoulu Laurea-ammattikorkeakoulu Metropolia ammattikorkeakoulu Oulun ammattikorkeakoulu Satakunnan ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu	4.1.2016- 16.12.2016

		Turun ammattikorkeakoulu Vaasan ammattikorkeakoulu	
Liiketalouden osaaja digitalisaatiossa	Mikkelin ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Marja-Liisa Kakkonen)	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Mikkelin ammattikorkeakoulu Lahden ammattikorkeakoulu Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Hämeen ammattikorkeakoulu Karelia ammattikorkeakoulu Kajaanin ammattikorkeakoulu Centria-ammattikorkeakoulu Savonia ammattikorkeakoulu Oulun ammattikorkeakoulu Satakunnan ammattikorkeakoulu	1.1.2016- 31.12.2017
SOTELIKA-ala			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
SOTELIKA-alan erikoistumiskoulutusten tarpeiden kartoittaminen	Karelia-ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Tuula Kukkonen)	Kaikki alan koulutusvastaulliset ammattikorkeakoulut (23)	1.1.2016- 31.12.2016
Tekniikan ala			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
Metsäteollisuuden tehdasosaamisen erikoistumiskoulutuksen kehittäminen	Jyväskylän ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Pasi Ahonen)	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Lahden ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu Vaasan ammattikorkeakoulu Mikkelin ammattikorkeakoulu Savonia-ammattikorkeakoulu Karelia-ammattikorkeakoulu	1.1.2016- 31.3.2017
Luonnonvara-ala			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
Biotalouden erikoistumiskoulutuksen kehittämisshanke	Hämeen ammattikorkeakoulu (Yhteyshenkilö: Liisa Mikkola)	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Hämeen ammattikorkeakoulu Jyväskylän ammattikorkeakoulu Karelia-ammattikorkeakoulu Lapin ammattikorkeakoulu Oulun ammattikorkeakoulu Savonia-ammattikorkeakoulu Seinäjoen ammattikorkeakoulu Yrkeshögskolan Novia Tampereen ammattikorkeakoulu <u>Yliopistot</u> Itä-Suomen yliopisto Helsingin yliopisto	1.11.2015- 31.12.2016
Ammatillinen opettajankoulutus			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
DIGIOPE – ammatillinen opettaja digitalisaation, oppimisympäristöjen ja työelämän kehittäjänä	HAMK Ammatillinen opettajakorkeakoulu (Yhteyshenkilö: Esa Inget)	Kaikki ammatilliset opettajakorkeakoulut	1.1.2016- 30.6.2016

MARATA-ala			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
MARATA-alan erikoistumiskoulutuksen kehittämishanke "Huomisen matkailukohde" (rahoitus myönnetty keväällä 2015)	Karelia-ammattikorkeakoulu (yhteyshenkilö: Tarja Kupiainen)	Kaikki Marata-alan koulutusvastuulliset ammattikorkeakoulut	2015-2016

Yliopistojen koordinoimat hankkeet, joissa yhteistyö ammattikorkeakoulujen kanssa			
Hankkeen nimi	Koordinoiva korkeakoulu	Yhteistyötahot	Hankkeen kesto
ERKO RAKSA – Rakennusalan erikoistumiskoulutuksen kehittäminen	Tampereen teknillinen yliopisto Ammattikorkeakoulusektorin koordinointi: Tampereen ammattikorkeakoulu	<u>Yliopistot:</u> Oulun yliopisto Aalto-yliopisto <u>Ammattikorkeakoulut:</u> Hämeen ammattikorkeakoulu Oulun ammattikorkeakoulu Savonia-ammattikorkeakoulu, Jyväskylän ammattikorkeakoulu Karelia-ammattikorkeakoulu Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Lapin ammattikorkeakoulu Mikkelin ammattikorkeakoulu Metropolia Ammattikorkeakoulu Satakunnan ammattikorkeakoulu Turun ammattikorkeakoulu Yrkeshögskolan Novia	1.1.2016-31.12.2016
Monikulttuurisuuden ja työvoiman kansainvälisen liikkuvuuden osaamisalan kehittämishanke	Turun yliopisto, Brahea-keskus	<u>Ammattikorkeakoulut</u> Diakonia-ammattikorkeakoulu Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	1.1.2016-31.12.2016
Taideohjelmien erikoistumiskoulutuksen kehittäminen	Taideyliopisto	<u>Yliopistot:</u> Aalto yliopisto Tampereen yliopisto Lapin yliopisto <u>Ammattikorkeakoulut:</u> Jyväskylän ammattikorkeakoulu Yrkeshögskolan Novia Metropolia Ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu Turun ammattikorkeakoulu	2015-2016
Asiantuntijuuden osoittaminen erikoistumiskoulutuksissa (rahoitus myönnetty keväällä 2015)	Turun yliopisto	<i>Tampereen yliopisto</i> <i>Yhteistyö kaikkien yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.</i>	2015-2017

Yliopistosektorin erikoistumiskoulutuksen kehittämishankkeet	
Hankkeen nimi	Koordinoiva yliopisto
Kunta-alan erikoistumiskoulutuksen kehittäminen	Tampereen yliopisto
Specialiseringsutbildning i rättspsykologi/ Oikeuspsykologian erikoistumiskoulutus	Åbo Akademi
Farmasian erikoistumiskoulutuksen kehittämishanke (rahoitus myönnetty keväällä 2015)	Helsingin yliopisto
Erikoissosiaalityöntekijäkoulutuksen kehittämishanke (rahoitus myönnetty keväällä 2015)	Lapin yliopisto
Erikoispsykologikoulutuksen uudistaminen (rahoitus myönnetty keväällä 2015)	Turun yliopisto

LIITE 2. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen sopimukset erikoistumiskoulutuksista ja toteutukseen suunnattua erityisavustusta vuonna 2015 saaneet ammattikorkeakoulut

Ammattikorkeakoulujen sopimukset erikoistumiskoulutuksista

ks. Erikoistumiskoulutuksia koskeva julkinen luettelo: <https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/Erikoistumiskoulutusten+julkinen+luettelo+-+Ammattikorkeakoulut>

Erikoistumiskoulutuksen nimi	Sopimusta koordinoiva korkeakoulu	Erikoistumiskoulutuksen toteutukseen tarkoitettua erityisavustusta vuonna 2015 saaneet korkeakoulut
Kyberturvallisuus	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Metropolia Ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu
Big Data Analytics	Yrkeshögskolan Arcada	Yrkeshögskolan Arcada
Haavahoidon asiantuntija	Savonia-ammattikorkeakoulu	Centria ammattikorkeakoulu Turun ammattikorkeakoulu Satakunnan ammattikorkeakoulu Savonia-ammattikorkeakoulu Mikkelin ammattikorkeakoulu Vaasan ammattikorkeakoulu Lahden ammattikorkeakoulu Hämeen ammattikorkeakoulu Oulun ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu
MARATA-alan ennakkoinnin ja kehittämisen erikoistumiskoulutus, Huomisen matkailukohde	Karelia-ammattikorkeakoulu	Saimaan ammattikorkeakoulu Mikkelin ammattikorkeakoulu Laurea-ammattikorkeakoulu Lahden ammattikorkeakoulu Karelia-ammattikorkeakoulu Tampereen ammattikorkeakoulu
Datakeskuksen kiinteistöasiantuntija	Metropolia Ammattikorkeakoulu	Metropolia Ammattikorkeakoulu
Teatteri-ilmaisun erikoistumiskoulutus / Specialiseringsutbildning i scenkost	Yrkeshögskolan Novia	AB Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi (Yrkeshögskolan Novia)

Yliopistojen sopimukset erikoistumiskoulutuksista

ks. tarkemmin Erikoistumiskoulutuksia koskeva julkinen luettelo: <https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/Erikoistumiskoulutusten+julkinen+luettelo+-+yliopistot>

Erikoistumiskoulutuksen nimi
Opettajien erikoistumiskoulutus: - oppiminen ja opettaminen digitaalisissa ympäristössä - kouluhyvinvointi - monikulttuurisuus opetustyössä
Erikoissosiaalityöntekijän koulutus: - hyvinvointipalveluiden erikoisala - rakenteellisen sosiaalityön erikoisala - kuntouttavan sosiaalityön erikoisala - lapsi-, nuoriso- ja perhesosiaalityön erikoisala
Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutus proviisoreille/ farmaseuteille, Teollisuusfarmasian erikoistumiskoulutus proviisoreille/ farmaseuteille
Neuropsykologian erikoispsykologikoulutus Psykoterapian erikoispsykologikoulutus Työ- ja organisaatiopsykologian erikoispsykologikoulutus Kliinisen terveystieteiden erikoistumiskoulutus Lasten ja nuorten erikoispsykologin koulutus